

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Αναθεωρητική Εφεση Αρ. 129/2015)

2 Νοεμβρίου, 2022

[ΛΙΑΤΣΟΣ, Π.]

[ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ,

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ-ΑΝΔΡΕΟΥ, ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ, Δ/ΣΤΕΣ]

ΑΡΧΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ,

Εφεσείουσα,

v.

1. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ,
2. ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ,

Εφεσιβλήτων.

Στ. Μαξούτη (κα) για Τ. Παπαδόπουλος & Συνεργάτες ΔΕΠΕ, για την Εφεσείουσα.

Δ. Καλλή (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α΄, εκ μέρους του Γενικού Εισαγγελέα, για τους Εφεσίβλητους.

Μ. Κυριακίδης για Χ. Κυριακίδης ΔΕΠΕ, για το Ενδιαφερόμενο Μέρος Primetel PLC.

Η ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου

θα δοθεί από τον **Λιάτσο, Π.**

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΛΙΑΤΣΟΣ, Π.: Η Thunderworx Ltd, εταιρεία παροχής τηλεφωνικών υπηρεσιών, διάδοχη κατάσταση της οποίας είναι το Ενδιαφερόμενο Μέρος, Primetel PLC (Ε/Μ), σχεδίαζε να επεκτείνει τις επιχειρηματικές δραστηριότητές της, με την παροχή μιας νέας υπηρεσίας, σύντομων μηνυμάτων υπερτιμημένης αξίας. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η εν λόγω παροχή, απευθύνθηκε στην Εφεσείουσα (ΑΤΗΚ), ζητώντας πρόσβαση σε υποδομή της. Η ΑΤΗΚ αρνήθηκε και/ή παρέλειψε να ανταποκριθεί, με αποτέλεσμα η Thunderworx να προσφύγει στην Εφεσίβλητη, Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (Επιτροπή), στις 11.10.2005, υποβάλλοντας καταγγελία εναντίον της ΑΤΗΚ για κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης. Η καταγγελία εδραζόταν στον [περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο, Ν. 207\(Ι\)/1989](#).

Η απόφαση της Επιτροπής, για λόγους που θα εξηγηθούν στη συνέχεια, εκδόθηκε τελικά στις 26.7.2012, κατ' εφαρμογή πλέον του [περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 2008, Ν.13\(Ι\)/2008](#) (ο Νόμος), ο οποίος αντικατέστησε τον [Ν. 207\(Ι\)/1989](#). Κρίθηκε ότι οι πράξεις και/ή παραλείψεις της ΑΤΗΚ στοιχειοθετούσαν παράβαση των Άρθρων 6(1)(β) και 6(1)(γ) του Νόμου, τα οποία προνοούν περί της απαγόρευσης καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης και περί του περιορισμού της παραγωγής ή της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης, προς ζημιά των καταναλωτών. Σημειώνεται ότι, ως διάρκεια παράβασης, καθορίστηκε ο χρόνος μεταξύ των ετών 2005-2010, οι δε παραβιάσεις τερματίστηκαν περί το 2010, όταν η ΑΤΗΚ κοινοποίησε την τεχνική λύση για παροχή της ζητηθείσας υπηρεσίας προς τις ενδιαφερόμενες εταιρείες. Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβλήθηκε στην ΑΤΗΚ διοικητικό πρόστιμο ύψους €960.000.

Πρωτοδίκως, η Εφεσείουσα/αιτήτρια επιδίωξε δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση των Εφεσιβλήτων/καθ' ων η αίτηση, με την οποία διαπίστωσαν παράβαση των πιο πάνω Άρθρων του Νόμου και επέβαλαν το προαναφερθέν διοικητικό πρόστιμο, ήταν άκυρη, παράνομη και χωρίς οποιοδήποτε αποτέλεσμα. Προβλήθηκαν πολλαπλοί λόγοι ακύρωσης. Αφορούσαν, συνοπτικά, στη βασιμότητα ή εγκυρότητα της διαδικασίας από το 2005 μέχρι την επίδικη απόφαση και σε ισχυρισμούς περί έλλειψης δέουσας έρευνας και επαρκούς αιτιολογίας. Το Δικαστήριο, επεξηγώντας σχετικά, απέρριψε το σύνολο των λόγων ακύρωσης, επικυρώνοντας την επίδικη πράξη.

Προτού παραθέσουμε τους ενώπιόν μας λόγους έφεσης, κρίνουμε σκόπιμο να καταγράψουμε το ιστορικό της όλης διαδικασίας, όπως αυτή εξελίχθηκε από την καταγγελία το έτος 2005 μέχρι και την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής για επιβολή διοικητικού προστίμου. Τα ιδιόμορφα γεγονότα που περιβάλλουν την όλη πορεία, συνιστούν και το υπόβαθρο τόσο των λόγων ακύρωσης που τέθηκαν ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, όσο και των βασικών ισχυρισμών, που προβάλλονται

ενώπιόν μας. Όπως λοιπόν αποτυπώνεται στην πρωτόδικη απόφαση, το ιστορικό έχει ως ακολούθως:

«Το ιστορικό της υπόθεσης, είναι αλήθεια, ανάγεται στο έτος 2005, αφού το Ε.Μ. είναι στις 11.10.2005 που κατήγγειλε την υπόθεση και άρχισε η διερεύνηση της.

Η Επιτροπή σε συνεδρίαση της ημερ. 2.12.2005 έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία να προχωρήσει σε δέουσα προκαταρκτική έρευνα της καταγγελίας.

Όμως, στις 29.1.2008 που η Επιτροπή εξέτασε τη σχετική καταγγελία υπό το φως της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου (**ΑΤΗΚ v. Δημοκρατίας (2007) 3 Α.Α.Δ. 560**), ανακάλεσε την προηγούμενη διαδικασία και στις 8.1.09 ξανάρχισε τη διαδικασία με νέα συγκρότηση. Διερευνήθηκε η καταγγελία, εξεδόθη απόφαση στις 14.10.2010 και επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο.

Στις 3.1.2011, η ΑΤΗΚ με την προσφυγή με αρ. 2/11 ζήτησε την ακύρωση της ως άνω απόφασης της Επιτροπής.

Στις 7.10.2011 η Νομική Υπηρεσία δέχθηκε ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής, ως αποτέλεσμα της απόφασης της πλήρους Ολομέλειας στην υπόθεση **Exxon Mobil κ.α. v. ΕΠΑ, (2011)3Α Α.Α.Δ. 449** στην οποία κρίθηκε ότι, υπήρξε κακή σύνθεση ενόψει παρατυπιών διορισμού του Προέδρου αυτής.

Στις 14.2.2012, η Επιτροπή με τη νέα σύνθεσή της (σύμφωνα με το διορισμό της από το Υπουργικό Συμβούλιο, ως η σχετική απόφασή του ημερομηνίας 20.12.2011), εξέτασε την υπόθεση υπό το φως της πιο πάνω απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου και, αφού έλαβε υπόψη και σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αποφάσισε να ανακαλέσει την απόφαση της ημερομηνίας 8.1.2009 για τη διεξαγωγή έρευνας και όλες τις μετέπειτα ληφθείσες αποφάσεις και να εξετάσει την πιο πάνω υπόθεση εξ υπαρχής. Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη το υλικό το οποίο βρισκόταν ενώπιον της Επιτροπής, κατά το χρόνο λήψης της πιο πάνω ανακαλούμενης απόφασης ημερομηνίας 8.1.2009 για διεξαγωγή έρευνας, έκρινε ότι το εν λόγω υλικό δικαιολογεί τη διεξαγωγή έρευνας της καταγγελίας από την Υπηρεσία και αποφασίστηκε όπως η έρευνα διεξαχθεί με βάση το υφιστάμενο κατά το χρόνο λήψης της πιο πάνω ανακαλούμενης απόφασης πραγματικό και νομικό καθεστώς και γίνει χρήση του υπάρχοντος στο σχετικό φάκελο υλικού. Ειδοποιήθηκαν δε σχετικά τα μέρη.

Στις 28.3.2012 η Υπηρεσία, ενεργώντας στη βάση της απόφασης της Επιτροπής, διεξήγαγε εξ υπαρχής έρευνα της καταγγελίας με το υπάρχον στο διοικητικό φάκελο υλικό και υπέβαλε σχετικό σημείωμα με τα συμπεράσματα της.

Στις 30.3.2012 η Επιτροπή, σε συνεδρία της, εξέτασε την καταγγελία υπό το φως του σημειώματος της Υπηρεσίας με ημερομηνία 28.3.2012 και αφού μελέτησε το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης και συνεκτίμησε όλα τα δεδομένα και κάμνοντας χρήση του υπάρχοντος στο διοικητικό φάκελο υλικού, ομόφωνα αποφάσισε στη βάση του άρθρου 17(2) του Νόμου (Αριθμός 13(Ι)/2008) να καταρτίσει Έκθεση Αιτιάσεων, σχετικά με την διαπιστωθείσα εκ πρώτης όψεως παράβαση του άρθρου 6(1)(β) και 6(1)(γ) του Νόμου από μέρους της ΑΤΗΚ.

Στις 30.4.2012 η Επιτροπή, σε συνεδρία της, εξέτασε το κείμενο της Έκθεσης Αιτιάσεων το οποίο τέθηκε ενώπιον της από την Πρόεδρο και μετά από συζήτηση του κειμένου αποφάσισε ομόφωνα να το υιοθετήσει και να το εγκρίνει. Στις 9.5.2012 η Έκθεση Αιτιάσεων κοινοποιήθηκε στην ΑΤΗΚ,

σύμφωνα με το άρθρο 45 του Νόμου, καλώντας την να παραστεί στη συνεδρία της Επιτροπής στις 7.6.2012 (με κατάλληλη κοινοποίηση στο ΕΜ).

Το ενδιαφερόμενο μέρος υπέβαλε στην Επιτροπή τις γραπτές της παρατηρήσεις αναφορικά με τις αιτιάσεις που διατυπώθηκαν σε βάρος της ΑΤΗΚ.

Στις 13.6.2012 η ΑΤΗΚ υπέβαλε στην Επιτροπή τις γραπτές της παρατηρήσεις αναφορικά με τις αιτιάσεις που διατυπώθηκαν εναντίον της.

Τελικά στις 26.6.2012 παρουσιάστηκαν ενώπιον της Επιτροπής αντιπρόσωποι των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων δια των δικηγόρων τους και τους δόθηκε η δυνατότητα να εκφράσουν και προφορικά τις θέσεις και παρατηρήσεις τους.

Στις 26.7.2012 η Επιτροπή, σε συνεδρία της, εξέτασε τον περαιτέρω χειρισμό της εν λόγω καταγγελίας, και αφού αξιολόγησε το ενώπιον της υλικό ομόφωνα κατέληξε ότι οι πράξεις και/ή παραλήψεις της ΑΤΗΚ στοιχειοθετούν παράβαση των άρθρων 6(1) (β) και 6(1) (γ) του Νόμου και αποφάσισε να ειδοποιηθεί η ΑΤΗΚ για την πρόθεση της Επιτροπής να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο, ενημερώνοντάς την για τους λόγους για τους οποίους προτίθεται να ενεργήσει με τον πιο πάνω τρόπο, και παρέχοντάς της το δικαίωμα υποβολής γραπτών παραστάσεων επί του ύψους του διοικητικού προστίμου εντός τριάντα (30) ημερών. Στις 10.8.2012 η ΑΤΗΚ ενημερώθηκε για την πιο πάνω απόφαση της Επιτροπής και στις 10.9.2012 ο δικηγόρος της ΑΤΗΚ με την επιστολή του κοινοποίησε στην Επιτροπή τις θέσεις της ΑΤΗΚ αναφορικά με την πρόθεση της Επιτροπής να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο. Στις 8.10.2012 η Επιτροπή, σε συνεδρία της, αποφάσισε ότι οι πράξεις και/ή παραλήψεις της ΑΤΗΚ στοιχειοθετούν παράβαση των άρθρων 6(1)(β) και 6(1)(γ) του Νόμου και επέβαλε στην ΑΤΗΚ διοικητικό πρόστιμο ύψους €960.000.»

Όπως ορθά έπραξε το πρωτόδικο Δικαστήριο, αποφάσισε επί των λόγων ακύρωσης που κάλυπτε η προσφυγή και υπό το φως της ανάπτυξής τους από τον τότε συνήγορο της Εφεσείδουσας-αιτήτριας. Σε ό,τι αφορά τους λόγους έφεσης, θα περιοριστούμε, ως άλλωστε επιβάλλεται, στην εξέτασή τους με γνώμονα τη διατύπωση και αιτιολόγησή τους. Η προσπάθεια της ευπαίδευτης συνηγόρου της Εφεσείδουσας να διευρύνει, κατά την ενώπιόν μας αγόρευσή της, το πλαίσió τους, δεν βρίσκει έρεισμα στη σχετική νομολογία.

Ο πρώτος λόγος έφεσης κινείται γύρω από τη θέση ότι «. το Πρωτόδικο Δικαστήριο εσφαλμένα έκρινε ότι μπορούσε να υπάρξει επανεξέταση μετά από ακύρωση και ανακλήσεις ήδη εκδοθέντων αποφάσεων και/ή διαδικασιών και/ή άλλης παρόμοιας καταδικαστικής απόφασης.».

Η ουσία του εν λόγω ισχυρισμού, άπτεται της θέσης ότι η Επιτροπή, στα πλαίσια διαδικασίας οιοιεί δικαστικής, όφειλε να κινηθεί εντός των παραμέτρων των Άρθρων 179.2 και 12.2 του Συντάγματος. Ως εκ τούτου, εισηγείται η πλευρά της Εφεσείουσας, η ακύρωση του διοικητικού προστίμου με απόφαση του Δικαστηρίου ημερ. 7.10.2011, στην προσφυγή 2/2011, δεν επέτρεπε επανεξέταση, αφού αυτό οδηγούσε σε νέα δίωξη επί των ιδίων γεγονότων, κατά παράβαση του νομικού αξιώματος non bis in idem, όπως αυτό ενσωματώνεται στη συνταγματική πρόνοια του Άρθρου 12.2.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, εξετάζοντας το ζήτημα της υποχρέωσης της διοίκησης για επανεξέταση, υπό το φως πειθαρχικής ή συναφούς φύσεως δικαιοδοσίας, σημείωσε ότι στα πλαίσια αυτά τυγχάνουν εφαρμογής οι διασφαλίσεις του Άρθρου 12.2 του Συντάγματος και οι κανόνες φυσικής δικαιοσύνης. Παρατήρησε όμως ότι *«.. στις πειθαρχικού τύπου διαδικασίες ή κυρωτικές, η δυνατότητα επανεξέτασης συναρτάται με τις ειδικές περιστάσεις της υπόθεσης και δη τον λόγο του πρώτου ακυρωτικού αποτελέσματος, ή της ανάκλησης αφού εν προκειμένω ισχύουν και τα δύο.»*. Κατέληξε ότι, στην παρούσα περίπτωση, έχοντας υπόψη τα ειδικά περιστατικά της υπόθεσης, ήτοι το γεγονός ότι η ανάκληση έγινε λόγω αλλαγής ή προβλήματος στη σύνθεση της Επιτροπής και η ακύρωση «άγγιζε» λόγο εκτός των γεγονότων της καταγγελίας, αφού αφορούσε τον διορισμό του Προέδρου της Επιτροπής, η επανεξέταση ήταν επιτρεπτή.

Η προσέγγιση του πρωτόδικου Δικαστηρίου είναι στέρεη.

Κατ' αρχάς, η Επιτροπή, με ορθή πλέον συγκρότηση, είχε την υποχρέωση να προχωρήσει σε επανεξέταση της ενώπιόν της υπόθεσης, προκειμένου να διασφαλισθούν τα δικαιώματα όλων των εμπλεκομένων μερών και να μην αφεθεί κανένα διοικητικό κενό. Η καταγγελία από πρόσωπο που είχε έννομο συμφέρον εξακολουθούσε να είναι ενεργή και, κατά προέκταση, η Επιτροπή, στα πλαίσια

εκπλήρωσης του καθήκοντός της προς προστασία της ελεύθερης άσκησης ανταγωνισμού, ορθά προχώρησε στην υπό συζήτηση επανεξέταση.

Η ακυρωτική απόφαση ημερομηνίας 7.10.2011, αφορούσε σε τυπικό ζήτημα, στη μη νόμιμη συγκρότηση της Επιτροπής, λόγω παράνομου διορισμού του Προέδρου της. Συνεπώς, η ακύρωση για τυπικούς λόγους και, κατά προέκταση, η μη έκδοση απόφασης επί της ουσίας και η κατάργηση των κυρώσεων που είχαν επιβληθεί, ήτοι του διοικητικού προστίμου, χωρίς απόφαση επί κανενός ουσιαστικού λόγου που είχε προβάλει η αιτήτρια-Εφεσείουσα, δεν ενείχαν την μορφή «αθώωσης». Ως εκ τούτου, η μετέπειτα επανεξέταση, απόρροια της επανόρθωσης του τυπικού ελαττώματος, δεν ισοδυναμούσε με εκ δευτέρου δίωξη και, τελικά, εκ δευτέρου τιμωρία (απόφαση ΔΕΕ, **C-238/99 P - Limburgse Vinyl Maatschappij and Others v. Commission**, ημερ. 15.10.2002, **Χριστοφίδης v. Κοινοτικό Συμβούλιο Παλαιομετόχου**, [υπόθ. αρ. 14/2012](#), ημερ. 30.7.2015, [ECLI:CY:AD:2015:D548](#)).

Επιπλέον, στερείται ερείσματος η θέση της Εφεσείουσας, σύμφωνα με την οποία, η μη επιστροφή του επιβληθέντος με την ακυρωθείσα απόφαση προστίμου, συνιστά λόγο παρεμπόδισης της επανεξέτασης. Πέραν του ότι ο ισχυρισμός αυτός ουδέποτε ηγέρθηκε ενώπιον της Επιτροπής κατά τη διαδικασία επανεξέτασης, η απόφαση της οποίας αποτελούσε και το αντικείμενο του αναθεωρητικού ελέγχου, η μη επιστροφή του προστίμου δεν παρεμποδίζει την επανεξέταση, δεδομένου ότι η απόφαση για επιβολή του εξαφανίστηκε μετά το ακυρωτικό αποτέλεσμα της προσφυγής 2/2011. Όπως δε προκύπτει μέσα από το διοικητικό φάκελο, η Επιτροπή είχε προβεί στις δέουσες ενέργειες για επιστροφή του διοικητικού προστίμου, παρά το γεγονός ότι η ίδια η Εφεσείουσα ουδέν έπραξε προς την κατεύθυνση αυτή.

Με τον δεύτερο λόγο έφεσης, η Εφεσείουσα εισηγείται ότι εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινε ότι μπορούσε να επιβληθεί πρόστιμο με βάση το Άρθρο 41 του [N. 13\(I\)/2008](#). Ως αιτιολογία προβάλλεται ότι το υπό αναφορά Άρθρο απαγορεύει την επιβολή προστίμου μετά την πάροδο πέντε ετών από την έναρξη της διαδικασίας και τίθεται ότι ο χρόνος ανατρέχει στην ημερομηνία υποβολής της καταγγελίας, στις 3.11.2005. Ως εκ τούτου, κατά την Εφεσείουσα, η επανεξέταση έλαβε χώραν μετά την πάροδο επτά περίπου ετών, στις 26.1.2012, δηλαδή πέραν των πέντε ετών από την ημερομηνία καταγγελίας, κατά παράβαση, ως εισηγείται, της προαναφερθείσας νομοθετικής πρόνοιας.

Το πιο πάνω Άρθρο προβλέπει για την προθεσμία επιβολής διοικητικών προστίμων από την Επιτροπή και επιβάλλει χρονικό περιορισμό, ως προς την άσκηση των εξουσιών της για επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Σύμφωνα με το εδάφιο 2 *«Η προθεσμία προσμετράται από την ημέρα που συντελέστηκε η παράβαση, σε περίπτωση δε κατ' εξακολούθηση ή κατ' επανάληψη παράβασης από την ημέρα που τερματίστηκε η παράβαση.»*. Το αμέσως επόμενο εδάφιο του υπό αναφορά Άρθρου, διαλαμβάνει ότι *«Η προθεσμία διακόπτεται με την κίνηση διαδικασίας εξέτασης από την Επιτροπή κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο (1) του άρθρου 17»*.

Συνεπώς, η προθεσμία δεν προσμετράται από την ημερομηνία υποβολής της καταγγελίας αλλά, όπως τα γεγονότα της παρούσας περίπτωσης καλύπτουν, τα οποία αφορούν σε κατ' εξακολούθηση παράβαση, από την ημέρα που τερματίστηκε η παράβαση, ήτοι την 15.10.2010, όταν η Εφεσείουσα κοινοποίησε στο Ενδιαφερόμενο Μέρος την τεχνική λύση προς παροχή της νέας υπηρεσίας. Κατά συνέπεια και κατ' εφαρμογή των πιο πάνω νομοθετικών διατάξεων, τα πέντε έτη δεν παρήλθαν, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε στις 8.10.2012. Επιπρόσθετα, η προβλεπόμενη από το Νόμο προθεσμία, διακόπηκε με την ενεργοποίηση της διαδικασίας εξέτασης από την Επιτροπή, κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο 3 του Άρθρου 41.

Ως εκ των ανωτέρω, η Επιτροπή κινήθηκε στα πλαίσια των εξουσιών της. Συνακόλουθα και ο υπό εξέταση λόγος έφεσης απορρίπτεται.

Ο τελευταίος λόγος έφεσης πλήττει την προσέγγιση του πρωτόδικου Δικαστηρίου στα όσα κάλυπταν οι λόγοι ακύρωσης, τους οποίους κατέταξε ως τον «δεύτερο πυλώνα» λόγων που τέθηκαν ενώπιόν του. Η σχετική πρωτόδικη κατάληξη έχει ως ακολούθως:

«Προχωρώ στο δεύτερο πυλώνα λόγων που αφορά τον ισχυρισμό - θέση για έλλειψη δέουσας έρευνας κ.ά. συναφών λόγων.

Έχω εξετάσει την επίδικη απόφαση υπό το πρίσμα των ισχυρισμών της αίτησης, πάντα στο πλαίσιο που το παρόν Δικαστήριο, ως αναθεωρητικό και όχι ως Δικαστήριο ουσίας, μπορεί να επέμβει.

Το Δικαστήριο δεν επεμβαίνει σε μια διοικητική πράξη αν από τα ενώπιον του γεγονότα προκύπτει ότι η απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή.

Δεν έχω αμφιβολία από το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης ότι η Επιτροπή έλαβε υπόψη της όλα τα ουσιώδη γεγονότα και συνεκτίμησε όλα τα αναγκαία στοιχεία που αποτελούσαν το σχετικό διοικητικό φάκελο, αφού έδωσε ευκαιρία στους αιτητές να προβάλουν γραπτώς και προφορικώς τις θέσεις τους. Οι ισχυρισμοί που έθεσαν οι αιτητές αξιολογήθηκαν και προσμετρήθηκαν ανάλογα. Η Επιτροπή άσκησε τη διακριτική της ευχέρεια και διατύπωσε την εκτίμηση της κατά τρόπο αιτιολογημένο και εύλογα επιτρεπτό.

Σε μέγιστο βαθμό η ανάλυση της Επιτροπής αφορούσε τεχνικά θέματα και σ' αυτό τον τομέα δεν θεωρώ ότι το Δικαστήριο δύναται να επέμβει αφού κατά τα λοιπά ο έλεγχος της πράξης ανέδειξε εύλογα επιτρεπτή την κρίση της Διοίκησης αλλά και οι αιτητές σε κανένα σημείο δεν κατόρθωσαν να πείσουν το Δικαστήριο ότι υπήρξε πλάνη περί τα πράγματα ή άλλως πως.»

Προβάλλει, η πλευρά της Εφεσείουσας, μέσα από μια δαιδαλώδη αιτιολογία, ότι το εκδικάσαν Δικαστήριο «*εσφαλμένα και αναιτιολόγητα βρίσκει ότι η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή και αιτιολογημένη και ότι τα θέματα που εγείροντο ήταν τεχνικής φύσης και εσφαλμένα απορρίπτει την προσφυγή.*». Εισηγείται, εν προκειμένω, ότι το Δικαστήριο δεν ασχολήθηκε με τον εσφαλμένο ορισμό

αγοράς και την κατοχή δεσπόζουσας θέσης με βάση τις καθιερωμένες αρχές, ούτε με τις προϋποθέσεις κατάδειξης ουσιώδους διευκόλυνσης, αλλά ούτε με το γεγονός ότι η Εφεσείουσα δεν ήταν ανταγωνιστής των καταγγελλόντων. Αποδίδει, επίσης, στο Δικαστήριο παράλειψη να ασχοληθεί με την εναλλαξιμότητα των υπηρεσιών και την τεχνική, αλλά και αντικειμενική, αδυναμία προσφοράς της επίδικης υπηρεσίας.

Υπόμνηση των βασικών αρχών που διέπουν τον υπό συζήτηση λόγο έφεσης, όπως αυτές αποτυπώθηκαν κατ' επανάληψη από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, θα συντείνει στην ευκολότερη κατάληξη.

Έργο του Δικαστηρίου είναι να εξετάσει εάν η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε σύμφωνα με τις αρχές του διοικητικού δικαίου. Στα πλαίσια αυτά, κατά κανόνα, δεν παρεμβαίνει σε ευρήματα γεγονότων, ιδιαίτερα όταν αυτά είναι τεχνικής φύσης. Το βάρος απόδειξης πλάνης περί τα πράγματα και παράλειψης διενέργειας δέουσας έρευνας εκ μέρους της διοίκησης, βρίσκεται στους ώμους του αιτητή, ο οποίος έχει υποχρέωση, προσκομίζοντας επαρκή στοιχεία, να κλονίσει το τεκμήριο της νομιμότητας που περιβάλλει κάθε διοικητική πράξη. Το Δικαστήριο, κατά την άσκηση της αναθεωρητικής του εξουσίας, περιορίζεται στον έλεγχο της νομιμότητας της προσβληθείσας διοικητικής πράξης, με εξουσία να την ακυρώσει. Προς αυτή την κατεύθυνση, του ελέγχου δηλαδή της νομιμότητας, δεν υπεισέρχεται στην ορθότητα των συμπερασμάτων της διοίκησης, εάν αυτά κινούνται εντός ευλόγων ορίων (*Makrides v. Republic* [\(1967\) 3 CLR 147](#), *Georghiades v. Republic* [\(1980\) 3 CLR 525](#), *Γ.Π. Ζαχαριάδης Ατδ v. Δήμου Λεμεσού* [\(1989\) 3 AAD 2129](#), *S.C. Nicolaidis Ltd v. Δημοκρατίας* [\(2010\) 3 AAD 148](#), *Άκης Ιωάννου v. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού*, [υπόθ. αρ. 612/2009, ημερ. 23.9.2010](#)).

Όπως βάσιμα υποστηρίχθηκε από την πλευρά των Εφεσιβλήτων, η Εφεσείουσα επαναλαμβάνει ουσιαστικά τα όσα έθεσε ενώπιον της Επιτροπής και τα οποία η Επιτροπή εξέτασε με πολλή προσοχή, καταθέτοντας την αιτιολογία και επεξηγώντας αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους απέρριψε τους προσβαλλόμενους από την Εφεσείουσα ισχυρισμούς. Η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε σύμφωνα με το Νόμο και τα γεγονότα που κάλυπταν την όλη υπόθεση και ήταν εύλογα επιτρεπτή. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο ορθά δεν υποκατέστησε την κρίση του αρμοδίου οργάνου με τη δική του.

Η Εφεσείουσα δεν απέσεισε το βάρος απόδειξης που είχε προς στοιχειοθέτηση των λόγων ακύρωσης που καλύπτουν την υπό εξέταση ενότητα. Υπό τις συνθήκες αυτές και με δεδομένη την τεχνική φύση των ζητημάτων που εγείρονται και του γενικά ανέλεγκτου επί των θεμάτων αυτών της κρίσης της διοίκησης, ο τρίτος και τελευταίος λόγος έφεσης είναι επίσης έκθετος σε απόρριψη.

Καταληκτικά, η έφεση απορρίπτεται με έξοδα καθοριζόμενα στο ποσό των €4.000 πλέον ΦΠΑ, αν υπάρχει, εις βάρος της Εφεσείουσας.

Α.Ρ. ΛΙΑΤΣΟΣ, Π.

Τ.Θ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Δ.

Δ. ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, Δ.

Λ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ-ΑΝΔΡΕΟΥ, Δ.

ΣΤ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ, Δ.

ΣΦ.